

STUDIUL DE OPORTUNITATE

privind stabilirea modalității de gestiune, a tipului contractului și a procedurii de atribuire a gestiunii serviciului de iluminat public din Municipiul Hunedoara

Cap. I. DATE GENERALE

1.1. Obiectul studiului de oportunitate

Obiectul prezentului studiu de oportunitate îl constituie **analiza situației actuale** a serviciului de iluminat public din municipiul Hunedoara și **fundamentarea** necesității și oportunității **delegării, prin concesiune, prin licitație publică deschisă a gestiunii serviciului.**

Studiul de oportunitate reprezintă analiza tehnico-economică și de eficiență a costurilor de operare pentru prestarea/furnizarea serviciului precum și pentru administrarea și exploatarea sistemului de iluminat public și cuprinde următoarele elemente:

- situația tehnică și economico-financiară actuală a serviciului;
- investițiile considerate necesare pentru îmbunătățirea calitativă și cantitativă, modernizarea și extinderea serviciului;
- motivația tehnică și economico-financiară care justifică delegarea gestiunii;
- nivelul minim al redevenței;
- durata estimată a contractului de delegare.

Sistemul de iluminat public este ansamblul tehnologic și funcțional format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, elemente de susținere a liniilor, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare, utilizate cu scopul realizării unui mediu luminos confortabil și/sau funcțional și/sau estetic capabil să asigure desfășurarea în condiții optime a circulației rutiere și pietonale, a unei activități, a unui eveniment cultural-sportiv, a unui efect estetic-arhitectural și altele.

1.2. Scopul studiului de oportunitate

Studiul de oportunitate are drept scopuri :

- fundamentarea modalității adecvate de gestiune (directă sau delegată) a serviciului de iluminat public respectiv a modului de delegare a gestiunii acestuia (contract de concesiune sau de achiziție publică, prin licitație publică deschisă/restrânsă sau prin atribuire directă) în municipiul Hunedoara;

- prezentarea fezabilității tehnico-economice a opțiunii;
- motivarea economică, socială și de mediu a opțiunii alese;
- aspecte legate de durata contractului și de valoarea redevenței.

1.3.Prezentarea municipiului Hunedoara

Așezare geografică

Municipiul Hunedoara este situat la poalele Munților Poiana Rusca, în zona confluenței râului Cerna cu pârâul Zlaști, la o altitudine medie de 245 m față de nivelul mării. Hunedoara este cel mai mare oraș din județul Hunedoara, situat în partea centrală a acestuia și se întinde pe o suprafață de 97,3 km², ocupând circa 2% din suprafața județului cu același nume. Coordonatele geografice ale municipiului sunt 45°46'11' latitudine nordică și 22°55'13' longitudine estică și funcție de ele, prin H.C.L. nr. 198 / 2017, s-a stabilit programul de funcționare a iluminatului public în municipiul Hunedoara astfel încât să se asigure un raport optim între consumul de energie electrică și calitatea serviciului oferit cetățenilor. Arealul municipiului este mărginit la nord de comuna Peștișu Mic și municipiul Deva (la 19 km distanță), la est de orașul Călan, la sud de comuna Teliucu Inferior, la sud-vest de comuna Ghelari, la vest de comuna Lelese și la nord-vest de comuna Cerbăl. În teritoriul său administrativ sunt cuprinse localitățile Hunedoara și Răcăștia, satele aparținătoare Groș, Boș, Hășdat și Peștișu Mare.

Clima

Hunedoara se încadrează, în general, în clima părții din Bazinul Mureșului, cuprinsă în triunghiul „Orăștie – Deva - Hunedoara” și aparține climei de tip continental-temperată, caracteristică județului, deși unele particularități o deosebesc de restul județului, permițându-ne să vorbim despre un micro-climat al Hunedoarei, cu nuanțe banatice. Urmărind variația temperaturii aerului în zonele Hunedoara și Deva reținem media multianuală de 9,6 ° C la Hunedoara.

Hidrografia

Rețeaua hidrografică a municipiului Hunedoara este reprezentată de râul Cerna și afluenții săi, având un bazin de recepție de 748 km². Izvoarele Cernei se află în Munții Poiana Ruscă, cele două ramuri ale sale, care se unesc în satul Hășdău, alimentându-se dintr-o zonă cuprinsă între satele Vadu Dobrii și Negoiu. Valea Cernei, de la izvoare până la lacul de acumulare Cinciș-Cerna, este strâmtă și adâncă din cauza munților ce se apropie tot mai mult, formând chei și defileuri. La ieșirea din acest lac, râul Cerna își unește apele cu ale pârâului Runc și își continuă traseul prin satele Teliucu Superior și Teliucu Inferior până la Hunedoara; între Teliucu Superior și Hunedoara albia străbate un defileu stâncos și la intrare în Hunedoara se unește cu pârâul Hășdat, iar din stânga primește apele cu debit constant ale pârâului Zlaști. De la confluența cu pârâul Zlaști, aflată în zona Castelului Corvinilor, albia Cernei se lărgeste formând o frumoasă vale cu atât mai largă cu cât se apropie de râul Mureș; din Hunedoara își continuă drumul prin satele Peștișu Mare, străbate apoi satele Bârcea Mică și Bârcea Mare, trece pe lângă satul Cristur, printre Sântandrei și Sântuhalm, după care se varsă la est de Deva în Mureș.

Date administrativ teritoriale

La baza Studiului au stat următoarele date administrative :

- Populația: 73.634 locuitori, după domiciliu
- Numărul străzilor: 164
- Bulevarde: 9
- Alei: 20
- Drumuri comunale: 5
- Drumuri vicinale: 280
- Drumuri județene aflate în administrare: 5 totalizând 16,723 km
- Suprafața parcurilor și zonelor verzi amenajate: 1.184.177,16 mp

- Suprafața totală căi publice: 754.590,20 mp
- Alimentare cu apa: sistem de tip inelar
- Rețea de canalizare racordată la stație de tratare ape uzate
- Gaze naturale, rețea în tot municipiu Hunedoara.
- Iluminat public, grad de acoperire 90%

1.4. Cadrul legislativ

La momentul de față activitatea serviciului de iluminat public al municipiului Hunedoara se desfășoară în baza contractului nr. 7422/02.03.2004, privind delegarea gestiunii, prin concesionare, cu valabilitate până la 02.03.2019, conform art. 1, act adițional nr. 2/94 din 17.12.2012 iar lista reglementărilor legislative minimale cuprinde:

- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională, republicată;
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr. 77/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr. 86/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr. 87/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public;
- O.U.G. nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică și normele de aplicare aprobate prin H.G. 168/2007;
- H.G. nr. 745/2007 privind aprobarea Regulamentului de acordare a licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice;
- H.G. nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice;
- Ordinul A.N.R.E./A.N.R.S.C. nr. 5/93/2007 pentru aprobarea contractului-cadru privind folosirea infrastructurii de distribuție a energiei electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public;
- alte reglementări, standarde și norme naționale și europene, specifice domeniului.

1.5. Cadrul geopolitic

În conformitate cu Noua Politică Energetică a Uniunii Europene (U.E.) elaborată în 2007, energia este un element esențial al dezvoltării la nivelul uniunii, dar în aceeași măsură este o provocare în ceea ce privește impactul asupra schimbărilor climatice, a creșterii dependenței de importul de resurse energetice, precum și a creșterii prețului energiei. Pentru depășirea acestor provocări, Comisia Europeană (C.E.) consideră absolut necesar ca U.E. să promoveze o politică energetică comună, bazată pe securitate energetică, dezvoltare durabilă și competitivitate. C.E. propune în setul de documente care reprezintă Noua Politică Energetică a U.E. următoarele obiective principale:

- reducerea până în 2020 cu 20% a emisiilor cu efect de seră și a consumului global de energie primară, în comparație cu anul 1990;
- creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în totalul mixului energetic de la 7% în 2006 la 20% din totalul consumului de energie al U.E..

Calitatea de stat membru al U.E. pentru România impune aplicarea directivelor privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice, cogenerarea de înaltă eficiență, încadrarea în normele de mediu și respectarea angajamentelor asumate prin tratatul de aderare.

Actuala politică energetică a României este formulată în următoarele documente principale:

- Strategia Energetică a României pentru perioada 2007-2020, aprobată prin H.G. 1069/2007;
- Strategia națională în domeniul eficienței energetice, aprobată prin H.G. 163/2004;
- H.G. 409/2009 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a resurselor regenerabile de energie;
- Ordonanța 8/2012 pentru aprobarea ghidurilor cu recomandări privind achiziția de calculatoare, echipamente de copiere/imprimare și echipamente și servicii pentru iluminatul public, prin licitație publică, pe bază de eficiență energetică.

Cap. II. SERVICIUL DE ILUMINAT PUBLIC

2.1. *Prezentare generală*

Desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică, și anume:

- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunității locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- punerea în valoare a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localității, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale și/sau religioase;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale localității;
- funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță a infrastructurii aferente serviciului;

Activitățile specifice serviciului de iluminat public sunt:

a) **mentenanța sau întreținerea**, care conform art. 3 al Ordinului ANRSC nr. 86 / 2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public se definește ca fiind **ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramat, în activitatea de exploatare, având ca scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subsansambluri ale instalațiilor** iar conform art. 4, lit. i din norma metodologică de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobată prin Ordinul A.N.R.S.C. nr. 77 / 2007, se definește ca fiind **ansamblul activităților de menținere în funcțiune a sistemului de iluminat public la parametrii luminotehnici normați, care se realizează atât cu înlocuirea de componente (menținere) cât și fără înlocuirea acestora (întreținere)**; Mentenanța asimilează și activitatea de **reabilitare**, definită conform art. 3 al Ordinului ANRSC nr. 86 / 2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public ca fiind **ansamblul de operațiuni efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul perioadei de viață**;

b) **modernizarea**, care conform art. 4, lit. k din norma metodologică de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobată prin Ordinul A.N.R.S.C. nr. 77 / 2007, se definește ca fiind **ansamblul activităților de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor în sistemul de iluminat public, în vederea adaptării la cerințele și exigențele stabilite în normele legale în vigoare și în programele de dezvoltare**; extinderea sistemului de iluminat public se poate asimila ca **modernizare a serviciului** de iluminat public.

c) **activități conexe** serviciului de iluminat public, precum demontarea/demolarea, recuperarea / relocarea unor elemente ale sistemului de iluminat public sau eficientizarea serviciului de iluminat public.

După scopurile pe care le urmărește și în conformitate cu art. 3 al Ordinului A.N.R.S.C. nr. 86 / 2007 respectiv art. 3 din Legea 230/2006, iluminatul public se clasifică după cum urmează:

- **iluminat stradal-rutier**, care asigură iluminatul căilor de circulație rutieră;
- **iluminatul stradal-pietonal**, care asigură iluminatul căilor de acces pietonal
- **iluminatul arhitectural**, destinat punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică sau culturală;
- **iluminatul ornamental**, care asigură iluminatul zonelor destinate parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, târgurilor și altora asemenea;
- **iluminatul ornamental-festiv**, care asigură iluminatul temporar cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive.

Încredințarea către un operator a serviciului de iluminat public, a uneia sau a mai multor activități din sfera serviciului implică atât încredințarea prestării/furnizării propriu-zise a serviciului/activității, precum și punerea la dispoziție a bunurilor ce compun sistemul de iluminat public. Gestiunea serviciului de iluminat public se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- **gestiune directă**, în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile legale cu privire la furnizarea/prestarea serviciului, respectiv administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de iluminat public aferent.
- **gestiune delegată**, în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale, atribuie unuia sau mai multor operatori toate sau doar o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public pe baza unui contract; contractul de delegare a gestiunii poate fi: contract de concesiune/concesionare sau contract de achiziție publică. Gestiunea delegată implică punerea la dispoziția operatorului a sistemului de iluminat public precum și dreptul și obligația acestuia de a administra și exploata acest sistem.

Modalitatea de gestiune se stabilește în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unității administrativ-teritoriale precum și de mărimea și complexitate sistemului de iluminat public.

Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public implică deci operarea propriu-zisă a serviciului/activității din sfera serviciului, punerea la dispoziție a sistemului de iluminat public precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata sistemul de iluminat public.

Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale și operatori sunt reglementate prin hotărâri de dare în administrare în cazul gestiunii directe respectiv prin contracte de delegare a gestiunii serviciului în cazul gestiunii delegate .

Operatorii își desfășoară activitatea numai în baza licenței eliberate de autoritățile de reglementare competente: Autoritatea Națională de Reglementare pentru Servicii Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C. și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei , denumită în continuare A.N.R.E..

Conform art. 29 alin. (13) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare **procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii** se stabilește, după caz, conform Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

2.2. Prezentare situației actuale

La momentul de față activitatea serviciului de iluminat public al municipiului Hunedoara se desfășoară în baza contractului cu LUXTEN LIGHTING Co. S.A. nr. 7422/02.03.2004, privind delegarea gestiunii, prin concesiune, cu valabilitate până la 02.03.2019. Obiectul contractului îl constituie atât lucrările de întreținere / menținere ale sistemului de iluminat public cât și cele de reabilitare și modernizare ale acestuia.

a) **Lucrările de întreținere** sunt definite conform art. 3 al regulamentului serviciului de iluminat public din municipiul Hunedoara ca fiind **ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramat, în activitatea de exploatare, având ca scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalațiilor sistemului de iluminat public.**

Conform art. 4, lit. „i” din norma metodologică de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobată prin Ordinul A.N.R.S.C. nr. 77 / 2007, întreținerea se definește ca fiind **ansamblul activităților de menținere în funcțiune a sistemului de iluminat public la parametrii luminotehnici normați, care se realizează atât cu înlocuirea de componente (menținere) cât și fără înlocuirea acestora (întreținere).**

Lucrările de întreținere/ menținere periodice sunt cele prevăzute în instrucțiunile furnizorilor de echipamente, regulamentele de exploatare tehnică și în instrucțiunile/procedurile tehnice interne și se execută – de regulă – fără întreruperea furnizării serviciului, având ca țintă realizarea mentenanței preventive.

Lucrările de întreținere/ menținere curentă neprogramate se execută în scopul prevenirii sau eliminării deteriorărilor, avariilor sau incidentelor.

Lucrările de reabilitare sunt definite în art. 3 al regulamentului serviciului de iluminat public ca fiind **ansamblul de operațiuni efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul perioadei de viață.**

Activitățile referitoare la mentenanța serviciului de iluminat public din municipiul Hunedoara s-au desfășurat preponderent în baza sesizărilor transmise concesionarului de compartimentul de specialitate al Serviciului Administrarea Domeniului Public și Privat din cadrul Direcției Tehnice a primăriei sau direct de cetățenii municipiului prin dispeceratul Luxten sau prin aplicațiile informatice special create cu această destinație. În general, soluționarea sesizărilor referitoare la mentenanță poate fi apreciată ca fiind promptă și de calitate iar starea generală a sistemului de iluminat public este relativ bună, cu unele zone care sunt sau pot deveni critice în cartierele mai vechi ale orașului (exemple: O.M., Chizid). Inventarul sistemului de iluminat public din municipiul Hunedoara, prezentat succint în tabelul nr. 1, este în realitate foarte complex, fiind prezentat pe larg în **anexa 1** a prezentului studiu de oportunitate iar pentru că tehnologia LED a fost implementată doar într-un procent nesemnificativ el încă necesită activități de mentenanță destul de consistente.

Tabelul nr. 1

Infrastructura sistemului de iluminat	Cantitate
Stâlpi	4905 buc.
Console	4182 buc.
Corpuri	5483 buc.
Rețea LES	63042 m
Rețea LEA	120375 m
Posturi de transformare iluminat public	78 buc.

Valoarea lucrărilor de întreținere și menținere a sistemului de iluminat public au fost limitate contractual, ultima dată prin art. 5 al actului adițional 2/94 din 17.12.2012, la valoarea medie lunară de 12.000 euro, fără TVA.

Statistica cheltuielilor cu lucrările de întreținere și menținere a sistemului de iluminat public pe ultimii 5 ani este prezentată în tabelul nr. 2, de mai jos:

Tabelul nr. 2

Nr. crt.	Anul	Media lunară a cheltuielilor de întreținere/ menținere (lei/euro, cu TVA)
1	2018 *	29.783,71 lei / 6.411,48 euro
2	2017	31.871,17 lei / 6.979,14 euro
3	2016	27.997,74 lei / 6.239,79 euro
4	2015	36.000,54 lei / 8.095,82 euro
5	2014	65.882,12 lei / 13.663,01 euro

* statistica pe 11 luni

b) **Lucrările de modernizare** sunt definite conform art. 4, lit. k din norma metodologică de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobată prin Ordinul A.N.R.S.C. nr. 77/2007, ca fiind **ansamblul activităților de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor în sistemul de iluminat public**, în vederea adaptării la cerințele și exigențele stabilite în normele legale în vigoare și în programele de dezvoltare. **Extinderea sistemului de iluminat public reprezintă în fapt modernizarea serviciului de iluminat public.**

Valoarea lucrărilor de modernizare a sistemului de iluminat public a fost stabilită contractual, inițial la 2.570.412 euro, fără TVA, suplimentată cu 408.286 euro, fără TVA și obiectivele stabilite prin anexa actului adițional 1, crescută ulterior prin art. 2 al actului adițional 2/94 din 17.12.2012, la valoarea de 876.889,97 euro, fără TVA, structurată conform anexei 1 a aceluiași act adițional 2/94, care a suferit modificări structurale de-a lungul timpului, ajungând la forma finală prezentată în actului adițional 4 din 26.04.2017, valoarea rămânând aceeași.

Marea majoritate a lucrărilor de extindere și modernizare s-au efectuat la începutul contractului cu LUXTEN LIGHTING Co. S.A., dintre obiective situându-se, printre altele: creșe, grădinițe, școlile generale, colegii, licee, spitalul municipal și cel de boli contagioase, Castelul Corvinilor, b-dul Dacia, b-dul Corvin, str. Viorele, str. N. Bălcescu, str. A. Iancu, str. Bucegi, str. Transilvaniei și altele. Ultimele activități notabile de modernizare au vizat : Parcul Tineretului, aleea Sanitas, str. G. Enescu (parțial), b-dul Corvin (parțial, în zona pietonală), D.J. 687 (parțial), unde s-au utilizat aparate de iluminat LED precum și extinderea sistemului de iluminat public pe DJ 687 J, în Zlaști, Boș și Groș (valoarea totală a lucrărilor fiind de 40.407,29 euro, inclusiv TVA). Gradul de acoperire estimat al serviciului de aprox. 90% este unul foarte bun, zonele mai vulnerabile situându-se pe străzile lăturalnice de la periferie și în satele aparținătoare ale municipiului Hunedoara.

Viitoarele investițiile majore, considerate necesare pentru îmbunătățirea calitativă a serviciului, urmăresc implementarea tehnologiei LED pe primele două, cele mai circulante artere rutiere ale municipiului (b-dul Dacia și ruta de la intrarea dinspre Deva până la ieșirea spre Călan: b-dul Traian - b-dul Republicii - str. A. Vlaicu - b-dul Decebal) și străzile dintre acestea; În acest sens, primăria Hunedoara are demarat un proiect intitulat „ ILUMINAT PUBLIC ECOLOGIC “, prin accesarea de fonduri europene. Modernizările celei de-a treia cea mai circulată arteră rutieră:

str. Buituri – str. Eroilor – str. Mureșului – str. M. Viteazu - b-dul 1848 (dacă nu se va executa pe parcursul actualului contract) - str. Victoriei, precum și principalele legături ale acesteia cu b-dul Dacia, împreună cu b-dul Rusca, str. I. Creangă, str. I.L. Caragiale, str. G. Topârceanu, str. Ghe. Lazăr, str. C. Porumbescu, str. G. Enescu - parțial și infrastructura critică din cele mai vechi cartiere ale orașului (O.M. Și Chizid) vor reprezenta țintele investiționale minimale ale viitorului contract . Aceste necesități investiționale sunt prezentate în **anexa 2** a prezentului studiu de oportunitate.

Statistica cheltuielilor cu lucrările de extindere și modernizare a sistemului de iluminat public executate pe ultimii 5 ani, respectiv cea a lucrărilor executate este prezentată în tabelul următor, cu nr. 3:

Tabelul nr. 3

Nr. crt.	Anul	Media lunară a lucrărilor de extindere și modernizare executate (lei/euro, cu TVA)	Media lunară plătită *conf. art. 1 al actului adițional 3 a lucrărilor de extindere și modernizare executate (lei/euro, cu TVA)
1	2018 **	83.927,24 lei / 12.061,20 euro	100.852,92 lei / 21.669,37 euro
2	2017	50.402,29 lei / 11.011,72 euro	60.210,21 lei / 13.131,11 euro
3	2016	47.275,94 lei / 10.524,28 euro	35.657,04 lei / 7.944,33 euro
4	2015	67.064,77 lei / 14.986,58 euro	14.228,14 lei / 3.192,37 euro
5	2014	51.708,53 lei / 11.554,05 euro	15.787,21 lei / 3.564,44 euro

* Plata lucrările de extindere și modernizare se fac conform art. 1 al actului adițional 3 al contractului, în rate lunare egale, până la expirarea contractului.

** statistica pe 11 luni

c) **Lucrările specifice activităților conexe** serviciului de iluminat public, fiind definite și tarificate recent, prin actul adițional 5 din 09.10.2018, au avut o consistență neglijabilă.

d) **Consumul anual de energie electrică** destinat iluminatului public este relativ constant, influențele extinderii sau a modernizării (prin utilizarea tehnologiei LED) sistemului de iluminat public fiind mici, pentru că aceste activități nu au fost foarte consistente, pe perioada analizată, raportat la volumul infrastructurii tehnico-edilitare.

În anul 2017, conform H.C.L. 198 s-a modificat programul de funcționare a iluminatului public în municipiul Hunedoara astfel încât să se optimizeze consumul de energie electrică.

Statistica cheltuielilor anuale cu consumul de energie destinat sistemului de iluminat public, pe ultimii 4 ani, este prezentată în tabelul nr. 4:

Tabelul nr. 4

Nr. crt.	Anul	Consum (MWh)	Cost (lei, cu TVA)
1	2018*	2.521,325	1.266.192,19
2	2017	2.832,614	1.323.298,89
3	2016	2.885,614	1.389.487,8
4	2015	2.775,832	1.510.736,7

* statistica pe 11 luni

Cap. III. ANALIZA COMPARATIVĂ ȘI FUNDAMENTAREA SOLUȚIEI OPTIME

3.1. Analiza comparativă a variantelor

Autoritatea publică locală are posibilitatea de a opta între două variante de abordare a gestiunii serviciului de iluminat public, ale căror avantaje și dezavantaje sunt prezentate sintetic în tabelul următor, cu nr. 5:

Tabel nr. 5

Modalitatea de gestiune	AVANTAJE	DEZAVANTAJE
GESTIUNEA DIRECTĂ	<ul style="list-style-type: none">- menținerea autorității nemijlocite a consiliului local asupra activității- tarife unitare mai mici (neexistând profit)- menținerea responsabilității operatorului față de populația deservită	<ul style="list-style-type: none">- cheltuieli suplimentare de licențiere și autorizare A.N.R.S.C. pentru viitorul operator și personalul acestuia- lipsa experienței în managementul profesionist al serviciului- ritmul mai lent de intervenție în teren, bazat exclusiv pe fluxul de numerar din exploatare și pe sumele puse la dispoziție- termenul foarte apropiat de scadență al prezentului contract de concesiune- cheltuieli suplimentare pentru utilaje, autovehicule, combustibili, dotări tehnice și alte materiale specializate- imobilizarea de resurse financiare importante pentru realizarea de stocuri de materiale
GESTIUNEA DELEGATĂ	<ul style="list-style-type: none">- know how net superior al operatorului- parametrii serviciului pot fi clar definiți în contract astfel încât majoritatea riscurilor de execuție și exploatare să fie transferate operatorului- posibilitatea inserării unor clauze de penalizare și reziliere în contract.- operativitate crescută în realizarea lucrărilor și soluționarea sesizărilor- reducerea imixtiunii politicului în deciziile de investiții și personal.- municipalitatea transferă sarcina proiectelor de investiții și (potențial) a finanțării acestora către operator	<ul style="list-style-type: none">- municipalitatea trebuie să se adapteze la rolul de administrator și reglementator pe durata contractului, trebuind să asigure o negociere, monitorizare și supervizare eficientă.- tarife mai ridicate de prestare a serviciului- monopol pe termen lung atribuit operatorului, cu dificultăți de ieșire din contract în caz de neperformanță

După cum se poate remarca din tabelul nr. 5, ținând cont de natura și starea actuală a serviciului, de mărimea și complexitatea sistemului de iluminat public, de experiența anterioară (contract de delegare a gestiunii, prin concesiune, prin licitație publică deschisă) mulțumitoare și de recomandările legislației specifice (art. 9, lit. 1 din Legea 230/2006 a serviciului de iluminat public) considerăm că **modalitatea cea mai adecvată de gestiune a serviciului de iluminat public al municipiului Hunedoara este gestiunea delegată iar forma cea mai potrivită a contractului de delegare este cea a contractului de concesiune de servicii.**

De asemenea considerăm că prin organizarea unei **licitații publice deschise** se va putea obține selectarea unui operator care să ofere raportul optim între prețul prestației și calitatea serviciului, asigurând un serviciu care să corespundă atât normelor naționale cât și celor U.E.

Pentru a asigura an de an o diversitate cât mai mare a serviciilor specifice oferite, iluminatul ornamental-festiv, care asigură iluminatul temporar cu ocazia sărbătorilor religioase și altor evenimente festive *se recomandă a nu face obiectul contractului de delegare.*

3.2. Fezabilitatea tehnică și economico-financiară

Starea actuală a serviciului de iluminat public după o experiență de 15 ani de funcționare pe această variantă se poate considera bună din punct de vedere tehnic, lucrările executate corespunzând din punct de vedere calitativ și al fiabilității. Reclamațiile și sesizările au fost rezolvate cu operativitate, termenul de soluționare nedepășind – în general - 48 de ore; acest lucru a fost posibil datorită faptului că operatorul a beneficiat de asistență tehnică centralizată, care spre exemplu permitea înlocuirea subansamblelor defecte prin punerea la dispoziție a unui nou corp de iluminat ce era montat imediat iar corpul cu defect era trimis pentru verificare și reparare la sediul central. Investițiile făcute au răspuns necesităților comunității și asigură un nivel calitativ ridicat al serviciului. Plata lucrărilor de extindere și modernizare se face în prezent, conform art. 1 al actului adițional 3 al contractului de concesiune, eșalonat, în rate lunare egale, până la expirarea contractului, constituind în felul acesta o sursă de finanțare facilă, aplicabilă pentru proiectele urgente și nu numai. Un rol deosebit de important va trebui acordat activității de modernizare a sistemului de iluminat public – în special prin implementarea tehnologiei LED - pentru că economiile obținute sunt foarte consistente, ele reflectându-se nu numai asupra consumului de energie electrică (scădere estimată cu aprox. 40 %) ci și asupra activității de întreținere/mentenere, a cărui volum se va diminua simțitor ca urmare a creșterii (de până la 5 ori) a duratei de viață a corpurilor de iluminat.

Timpul scurt rămas la dispoziție până la finalizarea actualului contract de concesiune nu este suficient pentru organizarea / licențierea / autorizarea unui serviciu public specializat de interes local sau crearea unei societăți a Consiliului Local, reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, care să gestioneze serviciul și nici pentru realizarea unei baze tehnico - materiale, ceea ce face această variantă nefezabilă sub aspect tehnic. **Oportunitatea dar și necesitatea** organizării activităților specifice serviciului de iluminat public sub forma **gestiunii delegate** derivă și din următoarele aspecte:

- necesitatea asigurării unui serviciu eficient și de calitate
- modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și dezvoltarea sistemului de iluminat public
- respectarea și aplicarea reglementărilor legislative, armonizate cu legislația U.E.
- creșterea siguranței și calității vieții cetățenilor

În analiza fezabilității economico-financiare, principalul indicator îl constituie tarifele practicate. Aplicarea de către operator a tarifelor aprobate de către Consiliul Local al Municipiului Hunedoara este obligatorie. Tarifele avizate trebuie să vizeze următoarele :

- asigurarea prestării unui serviciu de iluminat public de calitate care să corespundă cerințelor prescrise de normativele interne și europene în domeniu
- realizarea unui raport preț/calitate optim al serviciului de iluminat public
- asigurarea exploatării și întreținerii eficiente și în condiții de siguranță a bunurilor aparținând sistemului de iluminat public
- respectarea contractului și a regulamentului de organizare și funcționare a serviciului
- asigurarea unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante

Prin atribuirea contractului de concesiune prin delegarea gestiunii, cheltuielile cu investițiile (parțial) precum și cele legate de licențiere/autorizare/atestare, dotare tehnico-materială, de personal, etc. se transferă către un operator.

Cap. IV. ASPECTE INSTITUȚIONALE ALE CONTRACTULUI DE DELEGARE A GESTIUNII

Conform art. 8 alin. (3) lit. d¹, din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul contractului de delegare a gestiunii ce urmează a fi atribuit va fi aprobat prin Hotărârea Consiliului Local al municipiului Hunedoara. Contractul de delegare a gestiunii va fi un contract de concesiune de servicii, organizat prin licitație publică deschisă.

Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit în mod **obligatoriu de următoarele anexe:**

- a) **caietul de sarcini** privind prestarea serviciului de iluminat public – întocmit conform prevederilor Ordinului A.N.R.S.C. nr. 87/2007 privind aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public aprobat de Consiliul Local;
- b) **regulamentul serviciului** de iluminat public – întocmit conform prevederilor Ordinului A.N.R.S.C. nr. 86/2007 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public, aprobat de Consiliul Local;
- c) **inventarul bunurilor** mobile și imobile, proprietate publică sau privată a municipiului Hunedoara aferent serviciului;
- d) **procesul-verbal de predare-preluare** a bunurilor;
- e) **indicatorii tehnici** corelați cu obiectivele asumate la nivel local și național .

4.1. Durata estimată a contractului

Conform art. 32 alin. (3) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare durata contractelor de delegare a gestiunii este limitată iar pentru contractele a căror durată estimată este mai mare de 5 ani, aceasta se stabilește, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016, ale Legii nr. 99/2016 și ale Legii nr. 100/2016 și nu va depăși durata maximă necesare recuperării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului. Raportat la actuala strategie locală de dezvoltare a serviciului de iluminat public a municipiului Hunedoara, considerăm oportun ca delegarea serviciului pentru activitățile de întreținere/mentenare, reabilitare, extindere și modernizare ale sistemului de iluminat public să se facă pe o perioadă de **6 ani, cu posibilitatea prelungirii, pentru o perioadă cel mult egală cu jumătate din perioada inițială**, prin acordul de voință al părților, care vor încheia un act adițional în acest sens cu cel puțin 60 de zile calendaristice înainte de expirarea contractului

4.2. Nivelul minim al redevenței

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare dar și a regimului concesiunilor prin care se stabilește că modul de calcul și modul de plată al redevenței se stabilește de către autoritățile administrației publice locale dar mai ales ale Normelor Metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, având în vedere:

- reflectarea costului efectiv al prestației în structura și nivelul tarifelor
- organizarea și desfășurarea pe principii și criterii comerciale concurențiale a serviciului
- protejarea autonomiei financiare a operatorilor

considerăm că un **nivel al redevenței anuale de 5% din valoarea totală a facturilor încasate de concesionar pentru serviciile prestate anul anterior pentru activitățile de reabilitare, mentenanță, respectiv întreținere/mentenare** în baza contractului de concesiune, este optim.

Valoarea redevenței **nu va fi mai mică de 4000 lei/an** și va constitui factor de evaluare a ofertei.

4.3. Impactul social și asupra mediului

Din punct de vedere social și instituțional, realizarea unui iluminat public de calitate se reflectă în:

- creșterea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- realizarea unei infrastructuri edilitare moderne;
- funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economico - financiară;
- crearea unei personalități urbane atât pe timpul zilei cât și pe timpul nopții, care poate aduce, cu siguranță mari beneficii în sfera serviciilor;
- Iluminatul public trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de normele lumino-tehnice, fiziologice, de siguranță a circulației și de estetică arhitectonică, în următoarele condiții:
- utilizarea rațională a energiei electrice;
- recuperarea costului investițiilor într-o perioadă cât mai mică;
- reducerea cheltuielilor anuale de exploatare a elementelor componente ale instalațiilor electrice și echipamentelor de iluminat.

Iluminatul public are implicații directe în protecția mediului, prin mai mulți factori:

- utilizarea eficientă a energiei electrice prin folosirea unor echipamente și tehnologii performante, cu consum redus și prietenoase cu mediul înconjurător;
- reducerea poluării luminoase prin orientarea aparatelor de iluminat spre suprafețele căilor de circulație;
- alegerea corectă a sursei de lumină;
- alegerea unor soluții de lucrări, materiale și echipamentele care să nu aibă impact negativ asupra mediului,
- respectarea în condiții de siguranță și eficiență în toate fazele: proiectare, execuție și exploatare, pe toată perioada de existență a instalațiilor, a prevederilor legale din domeniu (Legea 265/2006, Legea 167/2010, O.U.G. 195/2005, O.U.G. 58/2012 și cerințele SR EN ISO 14001/2005 și SR EN ISO 14031/01, etc.), încadrându-se în sistemul de management integrat de calitate – mediu – securitate - sănătate în muncă.

Cap. V. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Argumentele expuse anterior în prezentul studiu de oportunitate relevă necesitatea și oportunitatea realizării activităților specifice serviciului de iluminat public (întreținere, reabilitare, extindere și modernizare) și a activităților conexe acestuia (distrugerea sau recuperarea / relocarea unor componente ale sistemului de iluminat public) **prin delegarea prin concesiune a serviciului unui operator autorizat** în condițiile legii și corespunde nevoilor actuale ale comunității .

Ținând cont de cele prezentate mai sus considerăm că este oportun ca modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public în municipiul Hunedoara să fie **gestiunea delegată** iar procedura de atribuire a contractului de concesiune să fie prin **licitație publică deschisă**.

**INIȚIATOR,
PRIMAR
DAN BOBOUȚANU**

**VIZAT SECRETAR,
LASLĂU MILITON DĂNUȚ**